

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Сьогодні Україна обрала курс на вступ до Європейської Спільноти. А для цього треба відповідати багатьом вимогам - в економіці, виробництві, соціальній політиці, освіті, тощо. Освіта, а зокрема вища, є тією необхідною складовою ланкою реформування суспільства в цілому та розбудови української держави. [7, с. 1]

Мало хто наважиться заперечувати твердження про необхідність реформування освітянської системи, яке в 21 сторіччі вимагає врахування світового досвіду, використання найкращих елементів світового досвіду, а не є його тотальне копіювання. [7, с. 1]. Повне реформування вимагає докорінного, всебічного оновлення мети, змісту, форм і методів навчання, організаційної структури, управління, фінансування освіти.

На особливу увагу, на наш погляд, заслуговує принципова зміна мети та методики навчального процесу. Тепер нею стає не стільки проста передача певного обсягу інформації, знань, навичок, переконань, скільки формування самостійної, творчої особистості, здатної самостійно приймати рішення, самостійно навчатися, здобувати знання.

Навчання студента - не є самоосвітою студента з власної ініціативи, а систематична робота студента під керуванням викладача, яка становиться домінантною в сучасних умовах реформування вищої освіти в Україні [3, с. 9].

Види самостійної роботи студентів (СРС). Залежно від того де і коли проводиться самостійна робота, як здійснюється керівництво викладачем та контролюється цей процес можна розрізнити такі види:

Самостійна робота, яка виконується під час аудиторних занять (лекцій, семінарів, практичних занять);

Самостійна робота під керівництвом викладача у формі консультацій, заліків та екзаменів;

Позааудиторна самостійна робота, яка здійснюється під час виконання домашніх завдань та виконання творчих завдань [9, с. 3].

Розробляючи робочі програми та розподіляючи обсяг годин, слід пам'ятати про різні форми самостійної роботи і той факт, що самостійна робота під керівництвом викладача становить лише 20-25% від загального обсягу годин, відведених на СРС [4, с. 2].

Параметри і форми організації самостійної роботи студентів. Організація самостійної роботи студента під керівництвом викладача є найефективнішим напрямком організації навчального процесу. Така форма навчання сприяє розвитку самостійної творчої діяльності, яка стимулює до здобуття і засвоєння знань. СРС є особливо актуальною під час вивчення спеціальних дисциплін, вона стимулює студента до роботи з необхідною літературою та формує навички прийняття рішень [2, с. 3].

Враховуючи вищезгадані параметри, можна запропонувати наступні форми СРС під керівництвом викладача:

- a.** написання рефератів;
- b.** виконання домашніх завдань;
- c.** виконання семестрових завдань;
- d.** написання курсових робіт;
- e.** виконання творчих проектів;
- f.** виконання атестаційних робіт на здобуття ступеня бакалавра, магістра;

Таким чином, для успішної організації самостійної роботи студентів в рамках часового навантаження необхідно:

сформувані достатній рівень підготовки студентів до самостійної роботи;

розробити нормативи для розрахунку неаудиторних годин для викладача і студента; здійснювати календарне планування за ходом та контролем виконання СРС;

мати спеціальну науково-методичну літературу плюс конспекти лекцій, збірники вправ та інші традиційні й нетрадиційні (електронні підручники, завдання і т.д.) дидактичні матеріали;

мати сучасні автоматизовані навчальні й контролюючі системи, які б допомагали студенту в зручний для нього час в звичному для нього темпі набувати знання та навички;

мати високий рівень забезпечення комп'ютерною і копіювальною технікою, якою могли б користуватися викладачі і студенти;

посилити консультативно-методичну роль викладача;

забезпечити вільне спілкування між студентами і викладачами;

реорганізувати традиційні форми навчання.

Список використаних джерел

1. Алтайцев А. М. Учебно-методический комплекс как модель организации учебных материалов и средств дистанционного обучения. Белорусский государственный университет. Центр проблем развития образования / А. М. Алтайцев, В. В. Наумов. - Мн., ПроPILEI, 2002. - С.229-241.

2. Ковалевский И. Организация самостоятельной работы студента / И. Ковалевский // Высшее образование в России № 1, 2000. - С. 114-115.

3. Міністерство освіти України. Головне управління вищої освіти. Концепція реформування мережі закладів вищої освіти. - Поточний архів Міністерства освіти, 1996. -18 с.

4. Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 2 червня 1993 року № 161.

5. Пучков О. А. Самоорганизация учебной деятельности в юридическом вузе (методологические основы) / О. А. Пучков, Н. С. Солопова // Правоведение. - 1991. - № 4. - С. 71-75.